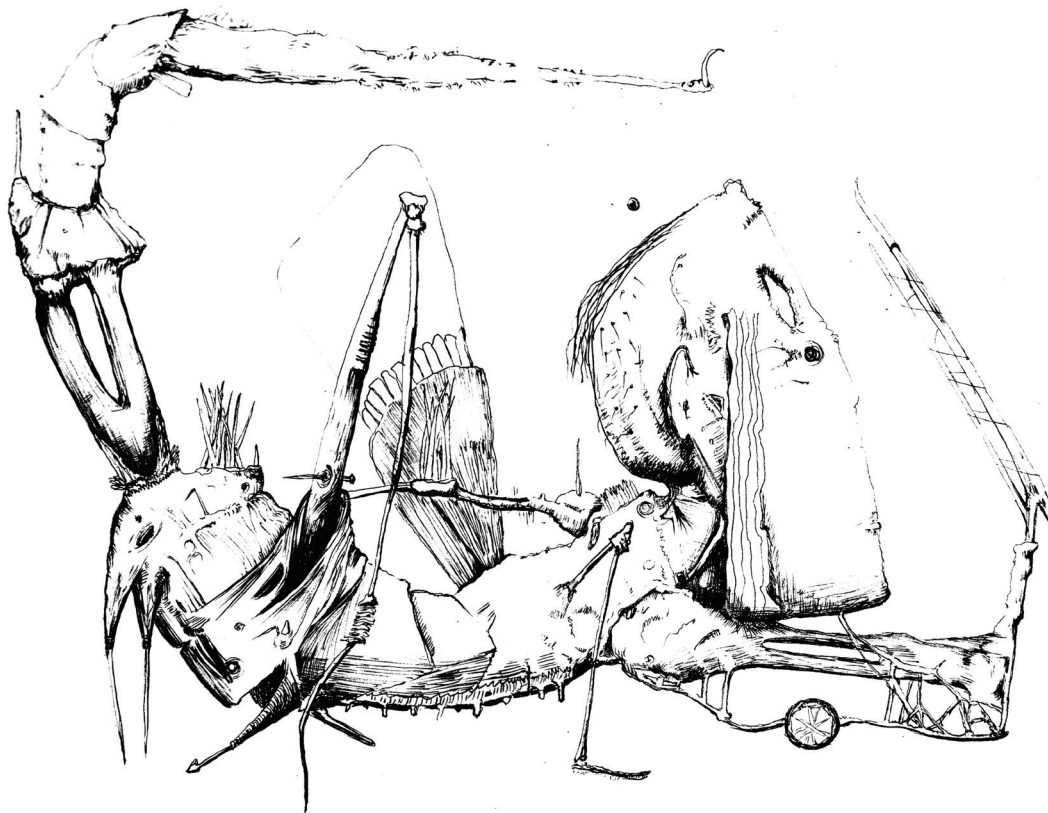

ГАЛЕРИЈА ФАКУЛТЕТА УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ

Звечан - Косовска Митровица

ПАРАНОЈА, КРИТИКА

МАТО УЉАРЕВИЋ

9 – 22. новембар 2022.

ПАРАНОЈА, КРИТИКА, БЛИЦ

Функција слике је да поезију учини видљивом... – Р. Магрит

Параноично - критички метод (*método paranoico-crítico*) је надреалистички метод аутоматизованог стварања у којем умјетник код себе вјештачки изазива параноидно стање свијести како би на нов (изокренут) начин доживио свијет око себе и правео нове мисаоне повезнице. Салвадор Дали је овај стваралачки метод описао као спонтану могућност ирационалне спознаје засноване на критичкој и систематској објективности асоцијација и интерпретација делиричног стања.

Овај термин је кроз игру ријечи употребљен у називу поставке како би донекле симболично приближио атмосферу и процес настанка радова. Цртежи у поставци су резултат интензивног стваралачког набоја и експресивног дјеловања угљеном, или прецизног оцртавања тушем, али под истовјетним налетом смјене надреалних слика које не долазе као резултат претходног промишљања о садржају цртежа. Они садрже насумичне елементе који испливавају из подсвијести, сложене у ирационалном кључу, који тек у финалном ступњу производње открива своју кохерентну унутрашњу логику. Ово су поетичне повезнице, засноване на невидљивим везама између ствари чији се смисао само понегдје у трептају наслућује. О тој комплементарности наизглед неповезаних предмета и идеја писао је, мислио (и сликао), Рене Магрит. *У шоку истраживања уверио сам се да је тај елемент који треба открити – оно јединствено међу свим оним што било на који начин припада сваком предмету – редовно нешто што сам већ познавао, али да је и то сазнање о њему као изјубљено у дубинама мој духа*, записао је једном приликом.

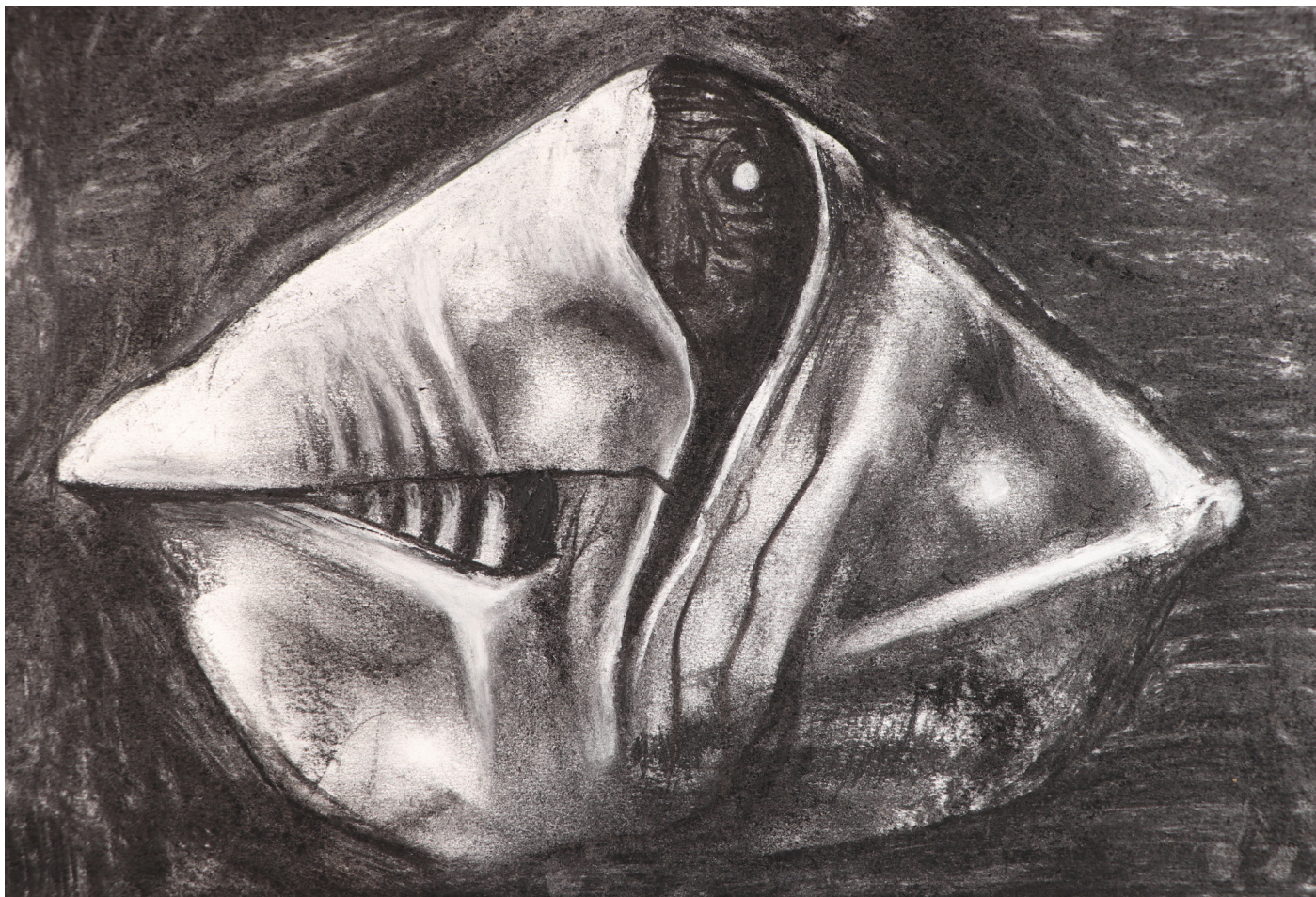
Цртеж је ослобођен елемента боје, он је у том смислу чистија, непосреднија мисао. Слика је бојена површина која се конкретизује све док не дође до линије. Цртеж је дедуктиван, он почиње од линије, а завршава се у површини, не губећи линију од које почиње. У том смислу драстично се разликују. На неки начин цртеж је непосреднији и истинитији. Стреса са себе сваки сувишак, нарочито бојани. Као таква, цртачка техника омогућава неопходну „радну брзину“ којом се могу „хватати“ сирове слике подсвијести које наилазе у серијама, прије него их престигне троми рацио. Насликани приказ може се упоредити са прозним остварењем, цртеж ћемо пак радије упоредити са кратком и језгровитом поезијом. Ако је могуће тражити корелате ових цртежа у књижевности, онда их најприје треба тражити у зачудним стиховима Васка Попе.

Сви цртежи рађени су у истој, мрачној и гротескној атмосфери, без претензије на статус високе умјетности и завршеност. Они су на прелазу између скице и завршеног рада, нека врста хитрих биљешки о свијету подсвјесних слика. Ова поставка је између осталог и она увијек изнова актуелна борба за статус цртежа као аутономног умјетничког дјела а не прелазне форме (нацрта за слику или скулптуру). Ради се о потреби за афирмацијом естетике блица – експресивног, брзог, недовршеног.

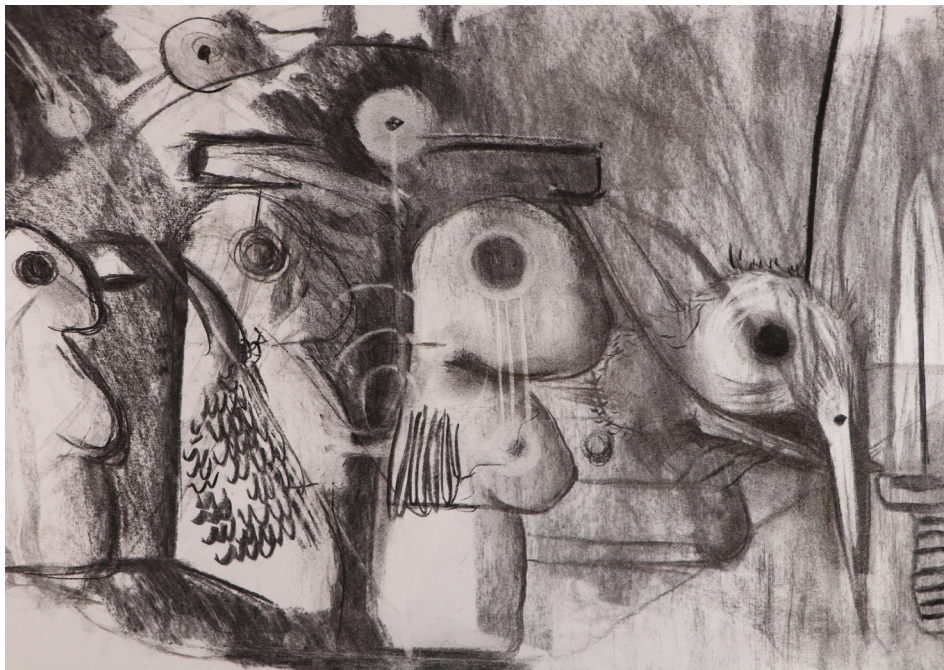
Мато Уљаревић

„Прислушкује“,
угљен на папиру, 57 x 76 цм // 2022.

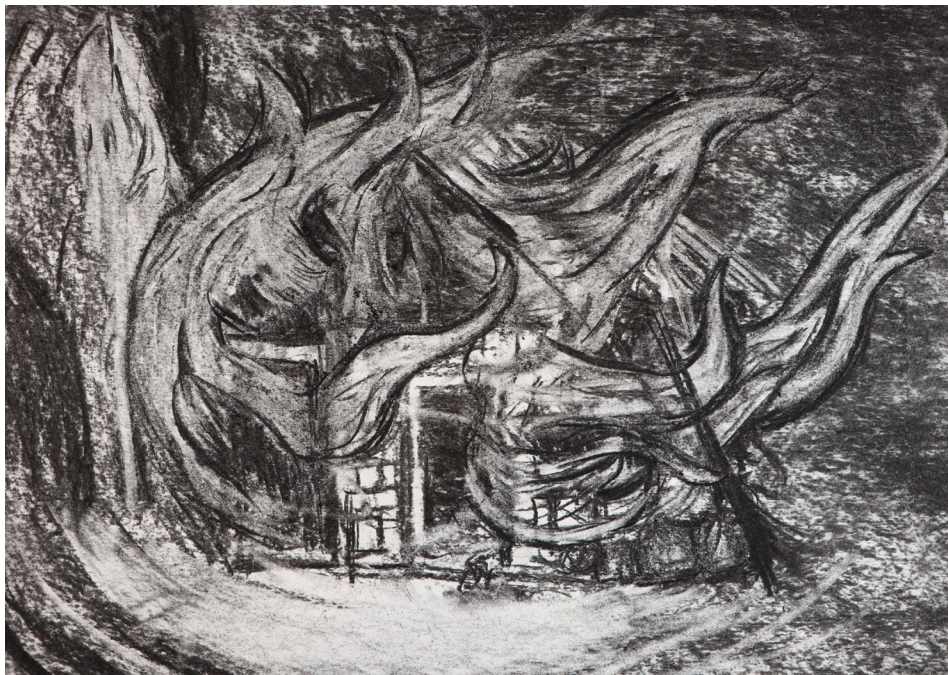
„Орах“,
угљен на папиру, 30 x 42 цм // 2022.

„Пред целашом“,
угљен на папиру, 30 x 42 цм // 2022.

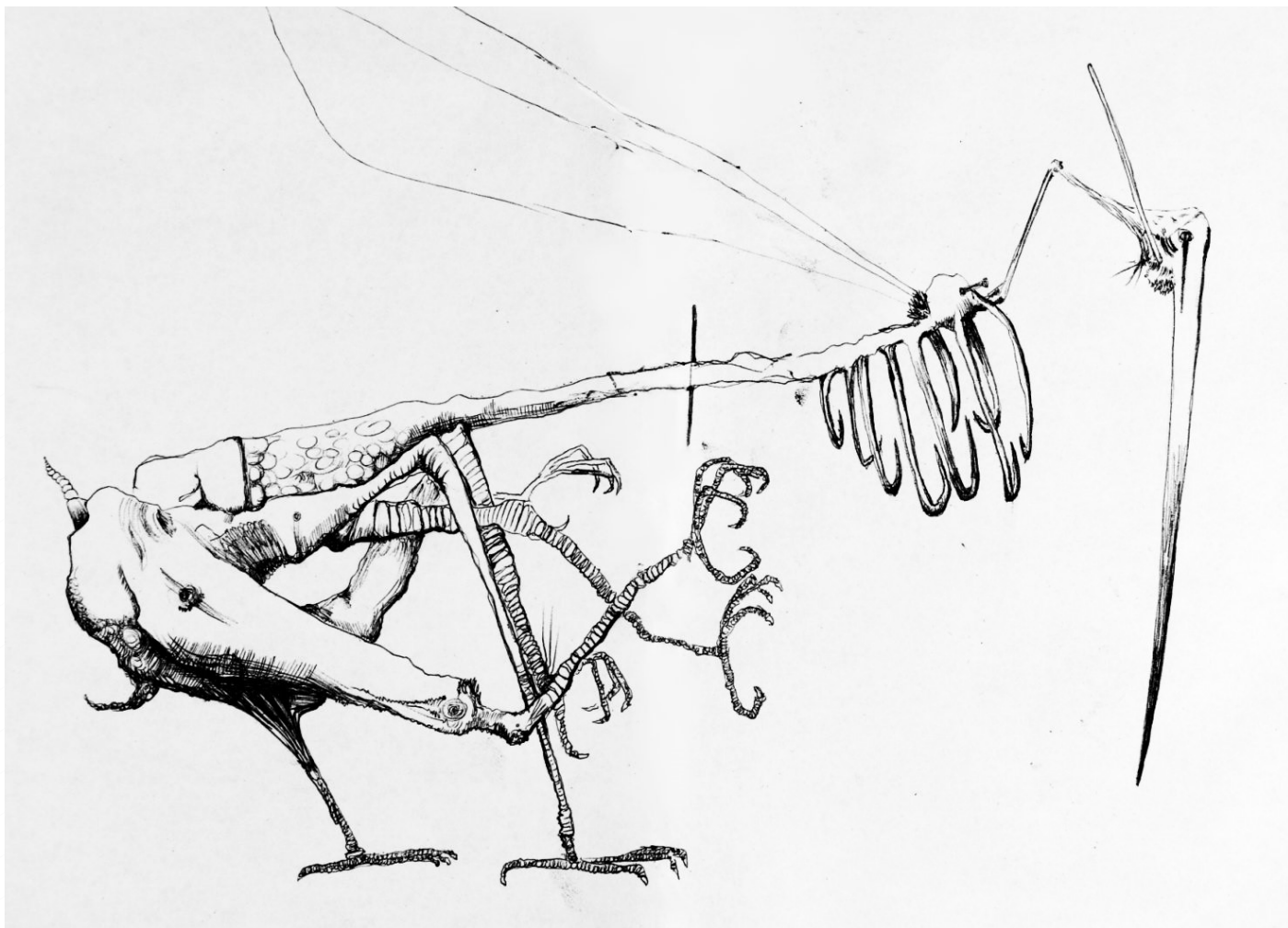
„Удар челом“,
угљен на папиру, 30 x 42 цм // 2022.

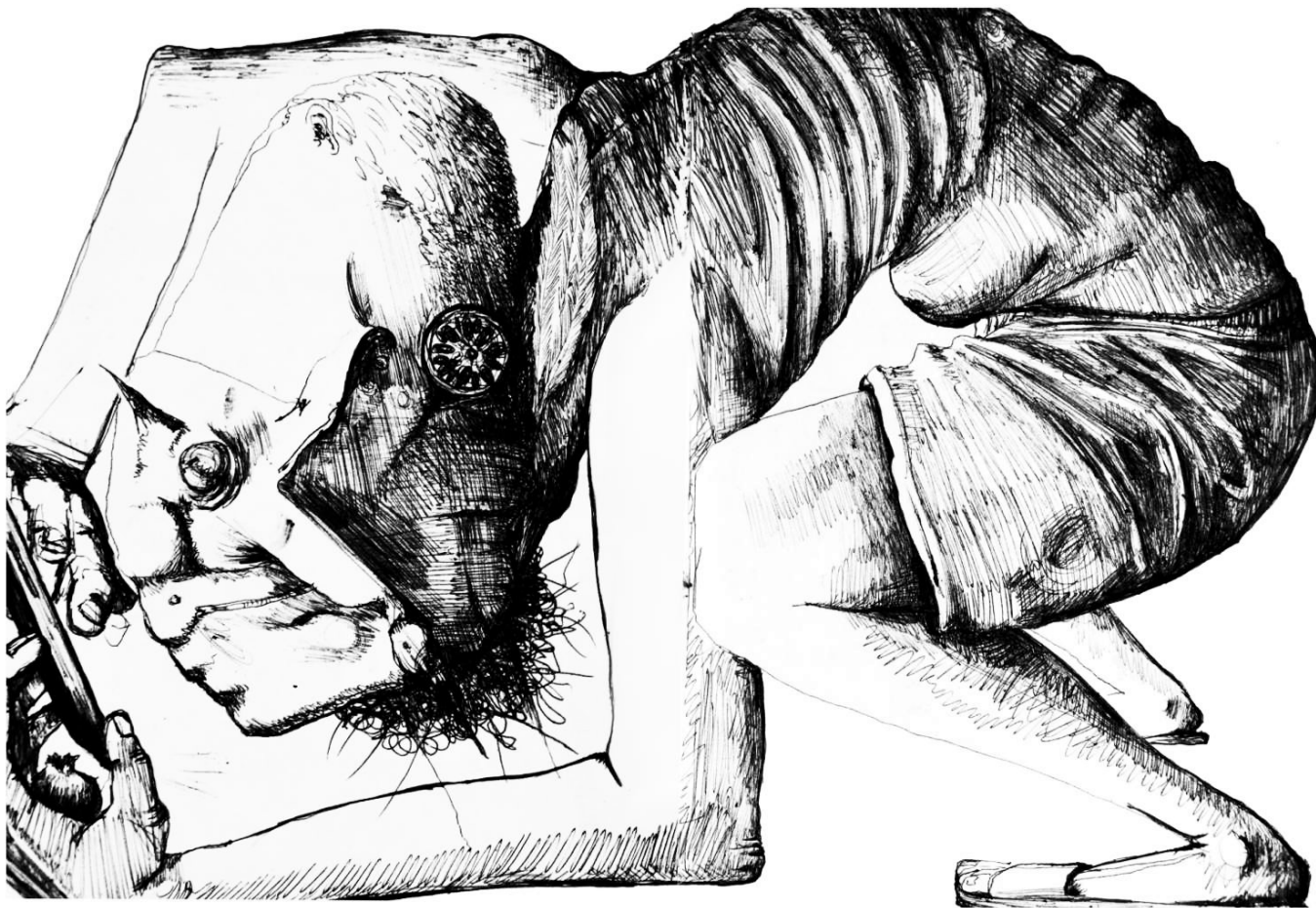
„Кућа“,
угљен на папиру, 30 x 42 цм // 2022.

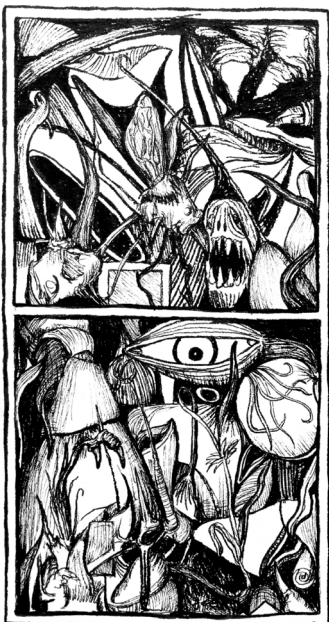
„Сова“,
угљен на папиру, 30 x 42 цм // 2022.

„Комарац“,
дигитал принт, 30 x 42 цм // 2022.

„Испраживач“,
дигитал принт, 30 x 42 цм // 2022.

„Двије коцке“,
дигитал принт, 42 x 30 цм // 2018.

„Кљун“,
дигитал принт, 42 x 30 цм // 2022.

„Лейшир“,
дигитал принт, 42 x 30 цм // 2022.

МАТО УЉАРЕВИЋ

Рођен у Подгорици 1997. године.

Дипломирао је на специјалистичким студијама вајарства, на Факултету ликовних умјетности на Цетињу, у класи проф. Предрага Милачића, 2020. године. Студијски је боравио на програму *Скулптура, објект, инсталација* на Факултету лијепих умјетности и дизајна у Братислави (2018. ЕРАСМУС+).

Учествовао је на више домаћих и међународних умјетничких пројеката. Добитник је више награда у области умјетности. Изражава се кроз цртеж, скулптуру, концепт, филм и анимацију. Редитељ је и сценариста два филма: „Урош“ и „Бурна брежина“ (у изради). Аутор је књиге поезије „Сутерен“ за коју је добио награду „Новица Тадић“ за 2022. годину (Завод за проучавање културног развоја и Министарство културе и информисања Републике Србије).

Члан је УЛУЦГ. Оснивач је *НВО Реанимација*, као и *Фестивала омладинске културе Немањин траг* у Подгорици и *Умјетничке иницијативе у издаваштву – ТВРД ОРАХ*.

Завршава Мастер студије на ФЛУ на Цетињу. Живи у Подгорици.

СПИСАК ИЗЛОЖЕНИХ РАДОВА

„Прислушкује“, угљен на папиру, 76 x 57 cm, 2022.

„Каин, корота, гомила“, триптих, угљен на папиру, 28 x 68 cm, 2022.

„Чекање кише“, угљен на папиру, 36 x 26 cm, 2022.

„Будилник“, угљен на папиру, 36 x 26 cm, 2022.

„Глава“, угљен на папиру, 36 x 26 cm, 2022.

„Птица која хода“, угљен на папиру, 36 x 26 cm, 2022.

„Руке небу“, угљен на папиру, 28 x 21 cm, 2022.

„Чекање“, угљен на папиру, 28 x 21 cm, 2022.

„Лице“, угљен на папиру, 28 x 21 cm, 2022.

„Птиче“, угљен на папиру, 28 x 21 cm, 2022.

„Глава на јастуку“, угљен на папиру, 28 x 21 cm, 2022.

„Кућа“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2022.

„Сова“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2022.

„Орах“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2022.

„Пред целатом“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2022.

„Удар челом“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2022.

„Пржена риба“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2021.

„Птица 1“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2021.

„Птица 2“, угљен на папиру, 30 x 42 cm, 2021.

„Истраживач“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Жаба“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Комарац“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Шкорпија“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Скакавац“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Лептир“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2022.

„Мушица“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2022.

„Кљун“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2022.

„Пас“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2020.

„Крст“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2018.

„Коцка“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2018.

„Двије коцке“, дигитал принт, 42 x 30 cm, 2018.

„Два вука“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2018.

„Три цркве“, дигитал принт, 30 x 42 cm, 2018.

„Врата 1“, дигитал принт, 35 x 25 cm, 2018.

„Врата 2“, дигитал принт, 35 x 25 cm, 2018.

Корице:

„Шкорпија“,

дигитал принт, 30 x 42 cm, 2022.

„Мушица“,

дигитал принт, 42 x 30 cm, 2022.

Издавач

ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
Звечан – Косовска Митровица

За издавача

Проф. мр Естер Милентијевић,
декан Факултета

Организатор

ГАЛЕРИЈА ФУ
Дрварска 6
Косовска Митровица
тел. +381 28 497 924
e-mail: galerija@art.pr.ac.rs
www.art.pr.ac.rs

Савет Галерије ФУ

Др Бранка Гугољ, ванредни професор
Мр Никос Арванитидис, ванредни професор
Др ум. Анђела Мујчић, доцент
Др ум. Невена Поповић, доцент
Тамара Пешић, доцент

Кустос Галерије ФУ

Др Јелена Павличић Шарић, доцент

Уредник каталога

Др ум. Сузана Вучковић, редовни професор

Дизајн каталога

Наташа Гвоздовић Матовић, стручни сарадник

Штампа

Факултет уметности у Приштини
Звечан – Косовска Митровица

Тираж

50 ком.

Годишњи програм Галерије
Факултета уметности се реализује
уз финансијску подршку Министарства
културе и информисања
Републике Србије.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

74.071.1:929 Уљаревић, Н.(03.824)
74(497.11)"20"(083.824)

УЉАРЕВИЋ, Мато, 1997-

Мато Уљаревић : параноја, критика : 9 - 22. новембар 2022 , Галерија
Факултета уметности Универзитета у Приштини, Звечан - Косовска Митровица
/ [уредник каталога Сузана Вучковић]. - Звечан ; Косовска Митровица :
Факултет уметности Универзитета у Приштини, 2022 (Звечан ; Косовска
Митровица : Факултет уметности Универзитета у Приштини). - 11 стр. :
репродукције ; 21 x 21 cm

Тираж 50.

ISBN 978-86-83113-58-3

а) Уљаревић, Мато (1997-) -- Цртежи -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 79332361